

LIBRIS

We know
books

Ioana Alexandra Diaconu

Mai ales iarna,
Domnul Georgescu...

E I K O N

București, 2022

Mai ales în poezie, Ioana...

Ioana Alexandra Diaconu este o altfel de poetă. Adică, poezia ei este cu totul *altfel*. În poemele ei, Ioana doar povestește. Savuros, ironic, romantic, agresiv, inteligent, decupând șocante clișee de realitate. Ați ghicit, povestește *altfel*, car'va să zică. Despre oameni plictisitori, banali, cu existență mai mult sau mai puțin eșuată. Despre Domnul Georgescu, bunăoară, și amintirile lui din tinerețe. Mai ales despre iubirile lui de atunci, povestește Ioana Alexandra Diaconu. Care se reduce la una singură: Ana, balerina de ocazie, în prezent „figurantă (cu picioare lungi) prin emisiunile lacrimogene de televiziune”. La șoldurile Anei care, „acum probabil putrezesc lângă un tapițer” bețiv și guraliv și neparolist, și „care nu știe să danseze boston”, se gândește uneori, adică întotdeauna Domnul Georgescu. Atât de mult se gândește la iubita lui din tinerețe încât până și tramvaiul galben cu care se deplasează dimineața la serviciu „seamănă cu o balerină cu brațele ruginite”. La Ana și la nisip ne spune Ioana Alexandra Diaconu că se gândește Domnul Georgescu. Cel mai mult. El, căruia „nu îi era permis să se umezească cu tinerețe și răcoare.” Fiindcă, implacabil, ne mărturisește complice poeta, „hainele ude și pantofii noroioși o indispuneau teribil pe soția lui.”

În cartea de față se împletesc două volume de poezie. Unul din cuvinte și celălalt, complementar, este cel pe care ni-l sugerează grafica. Tot a Ioanei Alexandra Diaconu. La fel de sugestivă. De inspirată și inspiratoare. Tot *altfel*, cum ziceam. La aproape fiecare poem, desenul completează mesajul. Dă amănunte. Dă sugestii. Dă rotunjime și claritate. Dă confuzie promițătoare de sens. Dă, adică sporește, nu anulează. Nu neantizează. Nu. Uneori, chiar titlurile poeziilor sunt mici poezii. Aproape haiku-uri. Suficiente lor. Suficiente nouă. Precum în cel de față: „Ea./ Mai completă decât o zi de iarnă/ În care rufele proaspăt spălate îngheață în poziția lor favorită.” Sau în ăstălbalt, tot: „Despre Ea./ Dacă oamenii nu o privesc, devin total inutili”. Sau în acesta care nici măcar nu mai are text după el, titlul poeziei fiind chiar textul ei, substanța propriului nume: „S-a văzut pe

fundul căinii, dar nu s-a recunoscut./ Și i-a venit să se salute politicos./ Așa cum face în fiecare dimineață./ Când se vede în oglindă./ Și-n zilele în care se zărește-n vitrinele magazinelor/ Din Cartier./ Se vede. Se recunoaște pentru o mini~secundă. Nu știe de unde să se ia./ Pentru a ieși din încurcătură,/ Se salută/ Și/ Pleacă mai departe”. Sau în multe alte poeme cu titluri apodictice și demonstrative. Memorabile.

Cum spuneam, desenul în sine, independent de poemul pe care îl însoțește, este o altă poezie. Mai ales grafica germinatoare ea însăși de text. Un exemplu: „Cu palmele/ pe cer/ Cu nori de/ lapte pe buza/ de sus/ Să mergem/ pe urmele noastre.” Cum să nu mergi pe urmele poeziei Ioanei Alexandra Diaconu, când astfel, ca în copilărie, ne invită în călătorii aproape inițiatice?! Pen'că ce este poezia dacă nu o surprinzătoare zicere care te mișcă. Pe dinlăuntru, firește. Te scandalizează uneori, dar o recunoști. Este poezie. Adevărată. Poezie *altfel*.

Ana și Doamna Georgescu, rivale fără s-o știe, rivale fără să se știe (una pe cealaltă), au și ele poveștile lor. Haioase. Plictisitoare, desigur, fără s-o conștientizeze cumva. Tragi-comediile lor. Reprezentări fidele ale vieții lor anodine. Frizerii Domnului Georgescu „erau niște urâți-frumoși. Aveau lipsuri caraghioase și surplusuri inconfundabile”. „Viața tuturor era zdruncinată de tot felul de evenimente”... Banale. Triste. Alandala... Personaje ale poeziei Ioanei Alexandra Diaconu sunt și lucrurile neînsuflețite. Cutiile poștale, bunăoară, au și ele poveștile lor. Ia să vedem: „Ușa căsuței cu numărul 12 lipsea și/ înlăuntru cutiei prăfuite care părea să fie proiectată pentru a se lăsa deslușită,/ percepută de un om bun într-o zi ploioasă, nu fusese niciodată o scrisoare./ Nu se simțea miros de iubire sau durere. Cutia nu emana fericire, tristețe ori/ prietenie. Se simțea. Se vedea clar: înlăuntru cutiei poștale nu locuise/ temporar nici măcar o scrisoare de înștiințare, o factură sau o amendă. Poate/ de asta nu avea ușiță. Era așa de disperată. Așa de singură. De nefolositoare/ încât lăsase de-o parte orice ușiță care friza pudoare, ipocrizie și foarte rar/ mister. Era o cutie poștală neînțeleasă, nimeni nu o observase deși ea crease/ lumea și scrisorile și îndrăgostiții doar pentru a putea odihni diligențe/ încărcate cu sentimente din cele mai complexe. Și chiar dacă o observase/ cineva, nu-i dădu atenție, o uită fără nici un resentiment (Domnul Georgescu/ a fost singurul care a privit-o și a înțeles-o)”... Iar legătura dintre Domnul Georgescu și neînsuflețita cutie poștală cu numărul 12, divulgată de poetă în finalul poemului, este tulburătoare, dar nu avem de gând să descifrăm noi tainele naturii, ca să vi le povestim dumneavoastră, cu atât mai puțin

***Domnul Georgescu
Manualu~ călătoriei tale***

Georgescule, înăuntrul tău
Sunt o mulțime de necunoscuți.
E timpul să le spui pe nume.
Să le zâmbești
Și să pornești în căutarea ta!

Domnul Georgescu și mediul înconjurător

(Nu o zi oarecare. O viață întreagă.)

Farandala este un cal isteț. Ea mimează oboseala. Se preface. Scoate sunete chinuite. De parcă cineva ar strânge-n pumn cel mai grăbit/nervos/colorat fluture pe care l-ai văzut vreodată. Respirația ei subliniază cât de extenuată e... chiar dacă tocmai a fost scoasă din grajd. Farandala-și numără pașii plictisiți sau de galop forțat așa cum, de regulă, copiii numără câte pagini mai au de citit. Dacă tânărul călăreț o lovește prietenește, ea se preface că o doare îngrozitor. Ca și cum toată durerea de peste zi e dintr-o dată, concentrată în locul abia atins. Farandala adoră să manipuleze oamenii. Exersează puterile ei actricești în conștiința/ pe trupul oricărui călăreț neștiutor.

Farandala este, de la depărtare, o castană cu bețe de chibrit în loc de picioare, cu vată sclipitoare în loc de coamă și cu gâtul din plastelină, ca să țină mai bine. Farandala este ca o castană. Un roib exemplar. Ii place să se plimbe în pădurile de gutui chiar dacă nu recunoaște că, din când în când, până și salturile peste anotimpuri o învesolesc. Cel mai mult și mai mult, Farandalei îi place să mănânce cuburi de zahăr dăruite, pe ascuns – ca și cum ar face o faptă rea – de copiii veniți în vizita la hipodrom.

Domnul Georgescu îl călărește pe Orlic, de obicei, adică tot timpul. Scurgerea timpului e, hă-hă, de când, pentru sărmanu' Domn Georgescu, o altă obișnuință. Scurgere ori prea rapidă, ca o inundație în toiul nopții, ori lentă ca un jet firav de apă caldă în diminețile în care ai întârziat. Orlic este vecinul Farandalei. Un armăsar negru sau, mai bine zis, înfumurat. Totuși, cei doi vecini-de grajd proaspăt văruit-se înțeleg foarte bine. Farandala se înțelege bine cu toată lumea. E diplomată.

Domnul Georgescu este un om plictisitor (asta în cazul în care vă întrebați de ce m-am hotărât să vă povestesc despre el). Monoton ca un cer văzut din cer, ca o prăjitură înfulecată de bucătăreasă, ca un om de zăpadă conturat cu alb. El trăiește aceeași zi la nesfârșit. Singura acțiune, cu adevărat dinamică din viața Domnului Georgescu este vizita mult așteptată la căluți. Vizitează hipodromul în fiecare week-end. De parcă ar merge la

un vechi prieten nu din obligație, ci doar așa, ca să mai scape, câteva ore, de Doamna Georgescu.

La serviciu merge cu tramvaiul (mai târziu, o să vedeți, voi regreta amarnic lipsa unei mașini personale în banala existență a Domnului Georgescu). Stă mai mereu (adică tot timpul) pe același loc. Și dacă se întâmplă o nenorocire și scaunul de la geam e ocupat, Domnul Georgescu nu numai că devine indispus și iar începe să-și programeze...e, dar să lăsăm asta pentru mai târziu. Și mai târziu să ne prefacem c-am uitat.

Astăzi, de dimineață, în baie, Domnul Georgescu și-a dat seama cât de plictisitor este. Și-a dat seama că repeta doar gesturi prea cunoscute, involuntare, că n-are nici un pic de prospețime.

În baie, astăzi, de dimineață, Domnul Georgescu și-a adus aminte de iubita lui din tinerețe. Aproape a plâns în timp ce se bărbierea. Spuma albă de deasupra apei greu înghițită de chiuvetă a desenat o pipă care, probabil, a fost fumată până la totală dispariție. În pahare de limonadă sau de suc acidulat care-ți lasă buzele albastre, verzi sau siclam, erau așezate periute de dinți. Multe periute, de parcă casa Domnului Georgescu era doldora de rude care doar înoptează, mănâncă omletă cu mult cașcaval, beau vinul ăla bun, sparg vaza preferată a Doamnei Georgescu, mai rămân câteva zile pentru că nu s-au văzut de mult, iar mănâncă, vor desert, se plictisesc, pe capul tău, toată duminica, lasă lumina aprinsă la baie, strică ușa de la dormitor, cotrobăiesc prin cutiuțele cu nimicuri prețioase sau, mai scurt, te enervează la culme.

Dar nu! În casa Domnului Georgescu, în apartamentul lui cu mai multe camere (depinde de locul necesar visării), nu locuia decât el și soție'sa. Periutele de dinți sunt așezate în paharele din carton plastifiat, nu din dorința de a încărca nejustificat o baie atât de mică și umedă, ci pentru a echilibra paharele. E simplu.

În tinerețe îl bucurau diminețile când se trezea mai devreme și se bărbierea. Acum bărbieritul ca și sâmbetele în care făcea, cică dragoste, devenise o rutină.

(Poate e nevoie să scriu cuvintele care definesc perfect acțiunea Domnului Georgescu, să scriu cuvintele așa cum sunt ele spuse: bărberește, bărberea, bărberește-te, bă, am luat barbă, mi-a bărberit una, da' și io – am dat bucata.)

Domnul Georgescu locuiește la etajul cinci (cu sau fără motiv îmi vine să scriu etaju' trei). Cunoaște toate mișcărilor pe care le face vecinul de perete. Au peretele de la baie, dormitor și de la bucătărie subțire ca o perdeluță pe alocuri, rărită. Perete în comun.

Vecinul ăsta pe care nu știu cum îl cheamă (asta la sugestia sărmanului Domn Georgescu, firește) e un fel de și mai tristă oglindire a oricărui bărbat nefericit.

Amândoi se trezesc la ora cinci. Vecinul ascultă radio. Domnul Georgescu privește încrezător pe geam. (eu, acum, contrar aparențelor, nu povestesc o dimineată din viața Domnului Georgescu, ci îi povestesc toate diminețile). Se bărbieresc în același timp, cu un plictis care-ți miroase a fericire, a lucruri împlinite pentru care nu mai trebuie nici să miști un deget. Ca și cum tot ce ai visat e al tău și acum mori liniștit pentru ca nu mai există nimic la care să visezi. Sorb din cafea. Vecinul acordă o importanță de-a dreptul enervantă micului dejun, un fel de cum al tuturor meselor de peste zi. Domnul Georgescu nu mănâncă dimineața. Lui nu-i place să mănânce singur. Și, din păcate, în ultimul timp (adică din tot'deauna) mănâncă tot mai des de unul singur.

Cei doi vecini nu se întâlnesc aproape niciodată, evită copilărește și cele mai rapide zăriri. Se cunosc, *la perfecție*, deși nici c-au vorbit mai mult de cînș'pe secunde. Au un sentiment tare ciudat când se întâlnesc. De parcă ai revedea pe cineva care pentru ceilalți nu mai există, de ceva vreme, pentru că trăiește doar în mintea ta. Aproape c-au stabilit, pe tăcute și neîntâlnite, să nici nu se privească în caz că se salută sau mormăie ceva din complezență. Prezența vecinului îl prefăce pe Domnul Georgescu într-un om foarte-foarte grăbit. E drept, întâlnirile de pe palier sunt penibile, stânjenitoare.

Iubita, din tinerețe, a Domnului Georgescu îi tot trimite scrisorele și mesaje glumețe care te pun serios pe gânduri.

Doamna Georgescu completează și cu poștașul. Astfel, scrisorile cu iz de tinerețe, de rufe luate de la uscat sau cu miros de prăjeală ajung tot timpul în mîna descurcăreței soții.

Domnul Georgescu lucrează într-un biro' tare înghesuit. Uneori, din cauza luminii chioare, imaginea îi joacă și începe să se vadă dansând cu prima lui iubită. Dansează pe birourile încărcate cu hârțoage care nu contează, pline cu bobite de mac și de susan, bobite pe care-ți vine să apeși cu degetul arătător sau pe care nici nu te poți abține să nu le strângi într-o grămăjoară perfectă și apoi să le sufli pe jos. Domnul Georgescu aude o muzică de pe vremea lui, începe să-și kiște șoldurile bătrâne pe sub birou, bate ritmul cu pantofii prăfuiți. În timp ce tu te mai gîndești la bobitele de mac, Domnul Georgescu a început să viseze. Se ridică dintr-o dată-n picioare, dacă nu s-ar simți prea ușor probabil și-ar sprijini pumnii de un dosar important, dar el nici nu mai încearcă să găsească un

umăr de care să se țină în caz că-or să vină vânturi care l-ar putea pierde într-o plutire salvatoare. Închide ochii. Trage aer în piept și biroul devine un ring alunecos de dans. Ea, iubita din tinerețe apare. și dansează. Și dansează stepp. Și totul e așa de frumos. Apoi deschide ochii, se uită pe geam, la zidul din beton al clădirii alăturate Și îi vine să plângă.

De când o reîntâlnise, într-o seară, la un concert, Domnul Georgescu și-a tot imaginat. Așa cum făcea și în adolescență. Când suna telefonul credea că e ea, că-l sună să-i spună că pleacă la cules de gutui și că-l vrea lângă ea. O tot vedea pe stradă. I se părea că tot mai multe femei încearcă să o imite doar ca să-l stârnească. Că-i imita mișcărilor și felul în care-și așează fularul.

Tare ar fi vrut să o ducă pe Ana la hipodrom. Ana e prima iubită a Domnului Georgescu, iubita din liceu. Tare și-ar fi dorit să călătorească împreună cu ea. Ana, cu siguranță, nu ar fi rezistat minunatului Orlic și mereu obositei Farandala. Și-o imagina cu bucățele de zahăr prin buzunare. Cu degetele dulci și lipicioase. Recompesând căluții. O vedea zâmbind datorită lui. Se simțea, măcar puțin, folositor. Pe urmă-și revenea.

LBRIS

We know
books

